

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΤΟ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝ

1. Μικροοικονομία και Μακροοικονομία

Μικροοικονομία: Λέγεται και θεωρία των τιμών, γιατί σημείο αναφοράς είναι ο προσδιορισμός της τιμής ενός αγαθού (δυνάμεις προσφοράς και ζήτησης).

Μακροοικονομία: Λέγεται και θεωρία του Εθνικού Εισοδήματος και Απασχόλησης. Εξετάζει τα οικονομικά προβλήματα ως ένα σύνολο αλληλοεξαρτώμενων μεγεθών, χωρίς να δίνει έμφαση στη συμπεριφορά κάθε μονάδας χωριστά. Στην μακροοικονομική ανάλυση το επίκεντρο του ενδιαφέροντος είναι η συνολική παραγωγή μιας οικονομίας, το συνολικό εισόδημα, η συνολική κατανάλωση κτλ.

Το σφάλμα της σύνθεσης: συμβαίνει όταν δεχόμαστε ότι εκείνο το οποίο ισχύει για τα άτομα ισχύει αναγκαστικά και για το σύνολο της οικονομίας. Το σφάλμα σύνθεσης είναι σφάλμα λογικής.

2. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Ακαθάριστο Εγχώριο* Προϊόν (Α.Ε.Π.) είναι η συνολική αξία σε χρηματικές μονάδες των τελικών αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται σε μια χώρα σ' ένα συγκεκριμένο έτος.

* (Η παραγωγή πρέπει να γίνεται μέσα στην επικράτεια μιας χώρας, ασχέτως αν ο παραγωγός μπορεί να είναι μόνιμος κάτοικος μιας άλλης χώρας).

Παράδειγμα

Σε μια οικονομία παράγονται τρία αγαθά: μπύρα, καρέκλες και μήλα. Κατά το έτος 2021, η συνολική παραγωγή και η τιμή πώλησης κάθε αγαθού ήταν:

Αγαθό	Ποσότητα Παραγωγής	Τιμή πώλησης
Μπύρα	2.500 λίτρα	4€ το λίτρο
Καρέκλες	400 τεμάχια	20€ το τεμάχιο
Μήλα	10 τόνοι	2,5€ το κιλό

Η συνολικά αξία (σε €) της μπύρας ήταν: $2.500 \cdot 4 = 10.000€$

Η συνολικά αξία (σε €) των καρεκλών ήταν: $400 \cdot 20 = 8.000€$

Η συνολικά αξία (σε €) των μήλων ήταν: $10.000 \text{ κιλά} \cdot 2,5 = 25.000€$

Το Α.Ε.Π. του 2021 είναι το άθροισμα όλων των αξιών, δηλαδή:

$$10.000 + 8.000 + 25.000 = 43.000€$$

3. Προστιθέμενη αξία

Τελικά αγαθά: είναι αυτά που αγοράζονται για τελική χρήση και όχι παραπέρα μετασχηματισμό.

Ενδιάμεσα αγαθά: είναι αυτά που αγοράζονται για περαιτέρω επεξεργασία και όχι τελική χρήση.

Το Α.Ε.Π. περιλαμβάνει μόνον την αξία των τελικών προϊόντων και υπηρεσιών, ώστε να μην υπολογίζουμε δύο ή περισσότερες φορές την αξία ενός αγαθού.

Ένα αγαθό μέχρι να γίνει τελικό, περνά από ενδιάμεσα στάδια παραγωγής. Κατά τη διάρκεια κάθε σταδίου αυξάνεται η αξία του αγαθού. Η διαφορά της αξίας από το ένα στάδιο στο επόμενο, ονομάζεται προστιθέμενη αξία. Το άθροισμα όλων των προστιθέμενων αξιών δίνει την αξία του τελικού προϊόντος.

Στάδια Παραγωγής	Αξία πώλησης (ευρώ)	Προστιθέμενη Αξία
Πρώτο στάδιο (κορμοί δένδρων)	50	50
Δεύτερο στάδιο (επεξεργασία ξύλου)	80	30
Τρίτο στάδιο (έπιπλο)	120	40
Τέταρτο στάδιο (εμπόριο)	200	80
ΣΥΝΟΛΟ:		200

4. Η επίδραση της μεταβολής των τιμών στο Α.Ε.Π.

Το Α.Ε.Π. μπορεί να μεταβληθεί είτε με μεταβολή ποσοτήτων είτε με μεταβολή τιμών.

Αν για παράδειγμα, όλες οι τιμές διπλασιαστούν χωρίς καμιά μεταβολή στις παραγόμενες ποσότητες, το Α.Ε.Π. θα διπλασιαστεί. Αλλά θα ήταν λάθος, αν πούμε ότι η ικανότητα της οικονομίας για ικανοποίηση των αναγκών σε αγαθά και υπηρεσίες διπλασιάστηκε, αφού οι παραγόμενες ποσότητες παρέμειναν αμετάβλητες.

Γι αυτό, στον υπολογισμό του Α.Ε.Π. για διαφορετικά έτη, είναι καλύτερο να θεωρήσουμε ότι οι τιμές παρέμειναν σταθερές, θέτοντας κάποιο έτος ως «έτος βάσης».

Έτος	Ποσότητα	Τιμή	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές 2021
2021	10	10	100	100
2022	15	15	225	150
2023	8	20	160	80

Το Α.Ε.Π. υπολογισμένο με τις τρέχουσες τιμές του έτους, ονομάζεται **Ονομαστικό Α.Ε.Π.**

Το Α.Ε.Π. υπολογισμένο με τις (σταθερές) τιμές του έτους βάσης, ονομάζεται **Πραγματικό Α.Ε.Π.**

Δείκτης Τιμών ή Αποπληθωριστής Τιμών

$$\Delta T = \frac{\text{τιμή τρέχοντος έτους}}{\text{τιμή έτους βάσης}} \quad (\text{ως αριθμός})$$

$$\Delta T = \frac{\text{τιμή τρέχοντος έτους}}{\text{τιμή έτους βάσης}} \cdot 100 \quad (\text{ως ποσοστό})$$

Είναι ένας αριθμός (ή ένα ποσοστό) που εκφράζει τη μεταβολή της τιμής του έτους που μελετάμε, σε σχέση πάντα με το έτος που έχουμε θέση ως βάση.

Παραδείγματα

Αν $\Delta T=2$ (αντίστοιχα $\Delta T=200$), σημαίνει ότι οι τιμές του έτους το οποίο μελετάμε ήταν διπλάσιες από τις τιμές κατά το έτος βάσης.

Αν $\Delta T=\frac{1}{2}=0,5$ (αντίστοιχα $\Delta T=50$), σημαίνει ότι οι τιμές του έτους το οποίο μελετάμε ήταν μισές από τις τιμές κατά το έτος βάσης.

Αν $\Delta T=1,5$ (αντίστοιχα $\Delta T=150$), σημαίνει ότι οι τιμές του έτους το οποίο μελετάμε ήταν μιάμιση φορά μεγαλύτερες από τις τιμές κατά το έτος βάσης.

Παρατήρηση

Για το έτος βάσης, ισχύει ότι $\Delta T=1$ (αντίστοιχα $\Delta T=100$) αφού ο αριθμητής είναι ίδιος με τον παρονομαστή.

Ο βασικός τύπος για τον υπολογισμό του Πραγματικού Α.Ε.Π.:

$$\text{Πραγματικό ΑΕΠ} = \frac{\text{Ονομαστικό ΑΕΠ}}{\Delta T}$$

Το ονομαστικό Α.Ε.Π.

Μετρά τη χρηματική αξία της παραγωγής μιας οικονομίας σε τρέχουσες τιμές.

Αυξάνεται είτε επειδή έχει αυξηθεί η παραγωγή είτε επειδή έχουν αυξηθεί οι τιμές ή έχουν αυξηθεί και τα δύο.

Ενώ,

Το πραγματικό Α.Ε.Π.

Μετρά το μέγεθος της παραγωγής σε σταθερές τιμές (κάποιου τυχαία επιλεγμένου έτους βάσης). Αυξάνεται μόνον, όταν η ποσότητα παραγόμενων αγαθών και υπηρεσιών έχει αυξηθεί.

Παρατηρήσεις για τις ασκήσεις

1. Στο έτος βάσης, $\Delta T = 100$ και το πραγματικό ΑΕΠ ταυτίζεται με το ονομαστικό ΑΕΠ.
2. Αν γνωρίζουμε τιμές και ποσότητες, τότε το ΑΕΠ είναι απλώς το γινόμενο τιμή \times ποσότητα.

Στο ονομαστικό ΑΕΠ βάζουμε την ποσότητα του έτους επί την τιμή του ίδιου έτους.

Στο πραγματικό ΑΕΠ βάζουμε την ποσότητα του έτους επί την τιμή του έτους βάσης.

Επίσης, ο Δείκτης Τιμών είναι απλώς το ηλίκο

$$\Delta T = \frac{\text{τιμή τρέχοντος έτους}}{\text{τιμή έτους βάσης}} \cdot 100$$

3. Αν δεν γνωρίζουμε τιμές και ποσότητες, τότε χρησιμοποιούμε τον τύπο:

$$\text{Πραγματικό ΑΕΠ} = \frac{\text{Ονομαστικό ΑΕΠ}}{\Delta T}$$

4. Ρυθμός πληθωρισμού από ένα έτος στο επόμενο έτος είναι η ποσοστιαία μεταβολή της τιμής ή του δείκτη τιμών.

$$\text{Ρυθμός πληθωρισμού} = \frac{\Delta T_{\text{έτους}} - \Delta T_{\text{προηγούμενου}}}{\Delta T_{\text{προηγούμενου}}} \cdot 100$$

5. Αν αλλάξει το έτος βάσης, τότε φυσικά αλλάζουν όλοι οι Δείκτες Τιμών.

Αν γνωρίζουμε τις τιμές, υπολογίζουμε κάθε Δείκτη Τιμών με τον τύπο:

$$\Delta T = \frac{\text{τιμή τρέχοντος έτους}}{\text{τιμή (νέου) έτους βάσης}}$$

Αν όμως δεν γνωρίζουμε τις τιμές, τότε υπολογίζουμε κάθε Δείκτη Τιμών μέσω των προηγούμενων Δεικτών:

$$\text{Νέος } \Delta T \text{ έτους} = \frac{\text{Παλιός } \Delta T \text{ έτους}}{\text{Παλιός } \Delta T \text{ έτους βάσης}}$$

9. Το Κατά Κεφαλήν Πραγματικό Α.Ε.Π.

Το πραγματικό κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. δίνει το προϊόν που θα αντιστοιχούσε σε κάθε κάτοικο μιας οικονομίας, αν η διανομή του ήταν ίση. Όπως γίνεται αντιληπτό, όσο μικρότερη είναι η ανισοκατανομή τόσο πιο αξιόπιστο μέτρο γίνεται το κατά κεφαλήν Α.Ε.Π., και το αντίθετο. Λαμβάνει υπόψη τη μεταβολή του πληθυσμού, άρα είναι κατάλληλο για σύγκριση μιας οικονομίας με τον εαυτό της στο πέρασμα των χρόνων αλλά και με άλλες οικονομίες.

$$\text{Κατά Κεφαλήν Πραγματικό Α.Ε.Π.} = \frac{\text{Πραγματικό Α.Ε.Π.}}{\text{Πληθυσμός}}$$

Εφαρμογή

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας μίας υποθετικής οικονομίας, η οποία παράγει ένα μόνο αγαθό. Έτος βάσης είναι το 2019.

Έτος	Ποσότητα Q	Τιμή P	Α.Ε.Π. (σε τρέχουσες τιμές)	Δείκτης Τιμών	Α.Ε.Π. (σε σταθερές τιμές)
2019	100	5			
2020	120			80	
2021	120	3,5			
2022		7	770		

A) Να συμπληρώσετε τον πίνακα, κάνοντας τους αναγκαίους υπολογισμούς.

B) Να υπολογίσετε την πραγματική μεταβολή του Α.Ε.Π. και την πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του Α.Ε.Π. από 2019 στο 2022, με έτος βάσης το 2019.

Γ) Αν θεωρήσουμε ως έτος βάσης το 2021, τότε

i) να υπολογίσετε το νέο Δείκτη Τιμών του έτους 2022

ii) να υπολογίσετε το Α.Ε.Π. του έτους 2022 σε σταθερές τιμές του 2021.

Λύση

A. Χρησιμοποιώντας τους τύπους:

ΑΕΠ (σε τρέχουσες τιμές) = Ποσότητα Q · Τρέχουσα τιμή P

Δείκτης Τιμών έτους = $\frac{\text{Τρέχουσα τιμή}}{\text{Τιμή έτους βάσης}}$

ΑΕΠ (σε σταθερές τιμές) = $\frac{\text{Ονομαστικό ΑΕΠ}}{\text{Δείκτης Τιμών έτους}}$

ή εναλλακτικά:

ΑΕΠ (σε σταθερές τιμές) = Ποσότητα Q · Τιμή έτους βάσης P

Επίσης, ο δείκτης τιμών το 2019 είναι 100 και το ΑΕΠ σε σταθερές τιμές είναι ίσο με το ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές, αφού το 2019 είναι το έτος βάσης.

Τελικά έχουμε:

Έτος	Ποσότητα Q	Τιμή P	Α.Ε.Π. (σε τρέχουσες τιμές)	Δείκτης Τιμών	Α.Ε.Π. (σε σταθερές τιμές)
2019	100	5	500	100	500
2020	120	4	480	80	600
2021	120	3,5	420	70	600
2022	110	7	770	140	550

Β. Μεταβολή πραγματικού ΑΕΠ από το 2019 στο 2022: $550 - 500 = 50$

Ποσοστιαία μεταβολή:

$$\frac{\text{Τελικό ΑΕΠ} - \text{αρχικό ΑΕΠ}}{\text{αρχικό ΑΕΠ}} \cdot 100 = \frac{550 - 500}{500} \cdot 100 = \frac{50}{500} \cdot 100 = 10\%$$

Γ. Αν θεωρήσουμε ως έτος βάσης το 2021, τότε

i) ο νέος δείκτης τιμών του 2022 είναι

$$1^{\text{ος}} \text{ τρόπος: Δείκτης Τιμών 2022} = \frac{\text{Τιμή 2022}}{\text{Τιμή έτους βάσης δηλαδή 2021}} \cdot 100 = \frac{7}{3,5} \cdot 100 = 200$$

$$2^{\text{ος}} \text{ τρόπος: Δείκτης Τιμών 2022} = \frac{\text{Δείκτης τιμών 2022}}{\text{Δείκτης τιμών έτους βάσης δηλαδή 2021}} \cdot 100 = \frac{140}{70} \cdot 100 = 200$$

ii) το νέο πραγματικό ΑΕΠ για το 2022 είναι

$$1^{\text{ος}} \text{ τρόπος: Πραγματικό ΑΕΠ} = \frac{\text{Ονομαστικό ΑΕΠ έτους}}{\text{Δείκτης τιμών έτους}} \cdot 100 = \frac{770}{200} \cdot 100 = 385$$

2^{ος} τρόπος: Πραγματικό ΑΕΠ (με έτος βάσης το 2021) = ΑΕΠ (σε σταθερές τιμές 2021)

$$= \text{Ποσότητα 2022} \cdot \text{Τιμή 2021} = 110 \cdot 3,5 = 385$$

Εφαρμογή 2

Στον παρακάτω πίνακα δίνονται τα υποθετικά οικονομικά στοιχεία μιας χώρας για την τετραετία 2009-2012.

Έτος	Πληθυσμός	Δείκτης Τιμών	ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές	ΑΕΠ σε σταθερές τιμές	Κατά κεφαλήν πραγματικό ΑΕΠ
2009	700	100	1.400		
2010	800	112	1.568		
2011	950	120		1.330	
2012			1.875	1.500	1,5

A. Να συμπληρώσετε τον πίνακα, κάνοντας τους αναγκαίους υπολογισμούς.

B. Να υπολογίσετε την πραγματική μεταβολή του Α.Ε.Π. και την πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. από 2010 στο 2011, με έτος βάσης το 2009.

Γ. Αν θεωρήσουμε ως έτος βάσης το 2012, τότε

i) να υπολογίσετε το νέο Δείκτη Τιμών του έτους 2009.

ii) να υπολογίσετε το Α.Ε.Π. του έτους 2009 σε σταθερές τιμές του 2012.

Λύση

$$\text{ΑΕΠ σε σταθερές τιμές} = \frac{\text{ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές}}{\text{Δείκτης τιμών}} \cdot 100$$

$$\text{Κατά κεφαλήν πραγματικό ΑΕΠ} = \frac{\text{ΑΕΠ σε σταθερές τιμές}}{\text{Πληθυσμός}}$$

Έτος	Πληθυσμός	Δείκτης Τιμών	ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές	ΑΕΠ σε σταθερές τιμές	Κατά κεφαλήν πραγματικό ΑΕΠ
2009	700	100	1.400	1.400	2
2010	800	112	1.568	1.400	1,75
2011	950	120	1596	1.330	1,4
2012	1.000	125	1.875	1.500	1,5

B. Το πραγματικό ΑΕΠ μεταβλήθηκε κατά $1.330 - 1.400 = -70$ μονάδες.

Το κατά κεφαλήν πραγματικό ΑΕΠ μεταβλήθηκε κατά $1,4 - 1,75 = -0,35$ μονάδες. Η ποσοστιαία μεταβολή του ήταν $-\frac{1,4-1,75}{1,75} \cdot 100 = -20\%$.

Γ. Αν θεωρήσουμε ως έτος βάσης το 2012, τότε

i) Νέος Δείκτης Τιμών = $\frac{\text{Δείκτης τιμών έτους}}{\text{Δείκτης τιμών έτους βάσης}} \cdot 100 = \frac{100}{125} \cdot 100 = 80.$

ii) ΑΕΠ σε σταθερές τιμές = $\frac{\text{ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές}}{\text{Δείκτης τιμών}} \cdot 100 = \frac{1.400}{80} \cdot 100 = 1750.$

Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

1. Στη μικροοικονομική ανάλυση σημείο αναφοράς είναι:
 - a) Η συνολική κατανάλωση μιας οικονομίας.
 - b) Το συνολικό εισόδημα μιας οικονομίας.
 - c) Ο προσδιορισμός της τιμής ενός αγαθού.
 - d) Ο συνολικός όγκος της παραγωγής μιας οικονομίας.

2. Το σφάλμα σύνθεσης:
 - a) Συμβαίνει όταν δεχόμαστε ότι αυτό που ισχύει για τα άτομα ισχύει αναγκαστικά και για το σύνολο της οικονομίας.
 - b) Συμβαίνει όταν δεχόμαστε ότι αυτό που ισχύει για το σύνολο της οικονομίας ισχύει αναγκαστικά και για τα άτομα.
 - c) Είναι σφάλμα λογικής.
 - d) Το α και το γ

3. Η παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων από μια ελβετική εταιρεία στην Ελλάδα:
 - a) Αποτελεί μέρος του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος της Ελλάδας.
 - b) Αποτελεί μέρος του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος της Ελβετίας.
 - c) Δεν περιλαμβάνεται ούτε στο ΑΕΠ της Ελλάδας ούτε στο ΑΕΠ της Ελβετίας.
 - d) Κανένα από τα παραπάνω.

4. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν:
 - a) Η συνολική αξία των τελικών αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται σε μια χώρα σε ένα έτος από συντελεστές παραγωγής που ανήκουν μόνο σε ντόπιους.
 - b) Το σύνολο των εισοδημάτων των παραγωγικών συντελεστών που ανήκουν στους μόνιμους κατοίκους της χώρας.
 - c) Η συνολική αξία σε χρηματικές μονάδες των τελικών αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται σε μια χώρα σε ένα έτος από συντελεστές παραγωγής που ανήκουν είτε σε ντόπιους είτε σε ξένους.
 - d) Τίποτα από τα παραπάνω.

5. Στη μακροοικονομική ανάλυση σημείο αναφοράς είναι:
 - a) Οι μορφές αγοράς.
 - b) Ο προσδιορισμός των τιμών.
 - c) Το εισόδημα ενός καταναλωτή.
 - d) Το συνολικό εισόδημα μιας οικονομίας.

6. Το άθροισμα των προστιθέμενων αξιών όλων των σταδίων της παραγωγής ενός αγαθού:
 - a) Είναι ίσο με την προστιθέμενη αξία του τελευταίου σταδίου παραγωγής.
 - b) Είναι ίσο με την αξία του τελικού προϊόντος που πληρώνει ο καταναλωτής.
 - c) Είναι ίσο με την αξία κόστους παραγωγής του τελευταίου σταδίου παραγωγής.
 - d) Είναι ίσο με την αξία της διαφοράς του τελικού σταδίου παραγωγής από το πρώτο στάδιο παραγωγής.

7. Όταν ο Δείκτης Τιμών είναι μικρότερος του 100, τότε:
 - a) Οι τιμές έχουν αυξηθεί σε σχέση με το έτος βάσης.
 - b) Οι τιμές έχουν μειωθεί σε σχέση με το έτος βάσης.
 - c) Οι τιμές έχουν μείνει σταθερές.
 - d) Κανένα από τα παραπάνω.

- 8.** Όταν αυξάνεται το επίπεδο τιμών:
- Το πραγματικό ΑΕΠ αυξάνεται.
 - Το ονομαστικό ΑΕΠ μειώνεται.
 - Ο Δείκτης Τιμών μειώνεται.
 - Το ονομαστικό ΑΕΠ αυξάνεται.
- 9.** Όταν το ονομαστικό ΑΕΠ είναι 1.000 € και το επίπεδο των τιμών είναι 125, το πραγματικό ΑΕΠ είναι:
- 1.250€
 - 950€
 - 850€
 - 800€
- 10.** Ο Δείκτης Τιμών ή Αποπληθωριστής ΑΕΠ εκφράζει:
- Τη χρηματική αξία της παραγωγής σε τρέχουσες τιμές.
 - Τη χρηματική αξία της παραγωγής σε σταθερές τιμές.
 - Τις μεταβολές στο γενικό επίπεδο τιμών σε σχέση με το επίπεδο τιμών του έτους βάσης.
 - Την ονομαστική μεταβολή του ΑΕΠ από χρόνο σε χρόνο.
- 11.** Σε μια οικονομία το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν έτους σε σταθερές τιμές είναι 200 και ο Δείκτης Τιμών έτους 110. Το ΑΕΠ έτους σε τρέχουσες τιμές είναι:
- 110
 - 220
 - 222
 - 310
- 12.** Το ονομαστικό ΑΕΠ αυξάνεται:
- Μόνο όταν η ποσότητα παραγόμενων αγαθών και υπηρεσιών έχει αυξηθεί.
 - Μόνο όταν οι τιμές αυξάνεται.
 - Εάν αυξηθούν είτε οι τιμές είτε η παραγωγή ή και τα δύο μαζί
 - Μόνο όταν η ποσότητα παραγόμενων αγαθών και υπηρεσιών έχει μειωθεί.
- 13.** Όταν ο Δείκτης Τιμών είναι μεγαλύτερος του 100, τότε:
- Το πραγματικό ΑΕΠ είναι μεγαλύτερο από το ονομαστικό ΑΕΠ.
 - Οι τιμές έχουν μειωθεί σε σχέση με το έτος βάσης.
 - Το πραγματικό ΑΕΠ είναι μικρότερο από το ονομαστικό ΑΕΠ.
 - Κανένα από τα παραπάνω.
- 14.** Αν το Καθαρό Εισόδημα από το Εξωτερικό είναι θετικό, τότε:
- Το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν είναι μεγαλύτερο από το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.
 - Το Εισόδημα προς το Εξωτερικό είναι μεγαλύτερο από το Εισόδημα από το Εξωτερικό.
 - Το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν είναι μικρότερο από το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.
 - Το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν είναι ίσο με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.
- 15.** Αν ένας Έλληνας εργάτης δουλεύει στη Γερμανία, το εισόδημά του θα είναι μέρος του:
- Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος της Ελλάδας.
 - Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος της Ελλάδας.
- 16.** Αν ένας μόνιμος κάτοικος Γαλλίας έχει στην ιδιοκτησία του επιχείρηση που παράγει στο Ηνωμένο Βασίλειο, τότε η παραγωγή της επιχείρησης συμπεριλαμβάνεται στο: